

ASZÓDÉSVIDÉKE

Társadalmi, közgazdasági és irodalmi hetilap

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 kor. Negyed évre . . . 3 kor.
Fél évre 6 Egyes száma ára 30 fill.
Bérmentelen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok nem adtnak vissza.

Főszerkesztő: Nyíry Lajos
Felelős szerkesztő: Fekete Győző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Aszódon.
Hirdetések
egység szerint jutányos aron közölnének Nyitólár sorra
50 fillér előfizetőinknek nagy árengedmény

Szőlőbirtokok rekonstruálása

Magyarország törvénytelen gyermekeire, a szőlős gazdákra jobb idők kezdenek virradni, a mennyiben a magas kormány kilépett tartózkodó álláspontjából, és a szőlősgazdák törvényes voltát elismerte, és a rég nem élvezett gyermeki jogokba visszahelyezte. Valóban ideje volt már, hogy Darányi Ignác földmivelségi miniszter ur a szőlősgazdákra is gondolt, mert az a sok ezer család, aki szőlőgazdasággal foglalkozik, nagy váltással küzd. A mióta a filokszera olyan nagy pusztítást tett a hazai szőlőtelepeken, a legnagyobb bortermő vidékeken a gazdák a tönk szélére jutottak. Az államnak nem volt módjában ez ideig, hogy azon a sok ezer családon, a kik a szőlővész következtében kenyér nélkül maradtak, segítsen volna. Az utóbbi éveken a termés rossz volt ugyanarra, hogy a termelt bor értéke kevés volt az adó és munkadíjak fedezésére. A megélhetésre pedig nem maradt semmi, s kölcsönrel kellett a szükségletet fedezni. Miután azonban éveken keresztül a termés folyton rossz volt, a gazdáknak a levélteli forrása kiapadt, a legtöbb szőlősgazda birtoka dombra került, kit az állam az adóhatárnak, kit pedig a hitelezők adósság fejében árvereztettek el.

1897-ben jutott csak a magas kormányknak eszébe az a gondolat, hogy a filoxera által kipusztított szőlőtelepek helyett újakat kellene létesíteni, és így létesítette többek között Pestvármegyében és Zalában

a Balaton mellékén néhány ezer katasztrális hold új szőlőtelep többnyire parlagon heverő homok telepeken. Az eredmény fényesen bevált, de sajnos, nem a szegény szőlősgazdák, hanem a nagybirtokos osztály előnyére.

Mert míg a nagybirtokos urak némelyike 300—400 holdas új és jó termő szőlőbirtokhoz jutott, a szegény polgárságnak nem volt ilyen homok földje, a hova szőlőtelepet létesítenet volna. A községek területén volt ugyan ilyen parlagon heverő föld, azonban a közbirtokosok nem engedték meg a fölöstást, és pedig azon ürügy alatt, hogyha minden kisgazda új szőlőt ültet, a bor sok lesz, és által az árak leszálnak, s kevesebb lesz a bevétel. De hogy az a szegény paraszt ember miből fog élni, azzal ők nem törődtek s így éppen azon az osztályon nem lett segítve, a melyre leginkább ráért volna a támogatás.

Azt igaz, hogy nem lehet eltagadni, hogy így is néhány száz ember jutott kenyérkeresethez, amennyiben ezen nagykiterjedési szőlőtelepeken napszámban évről évre néhány százan dolgoznak, azonban ez csak egy csepp a tengerhez képest.

Vármegyénkben körülbelül 4—5 ezer katasztrális hold homok terület fekszik parlagon, állítólag legelő, azonban mindeire inkább használható, mint legelőnek. Ezeket a földterületeket kellene felszítani a polgárok között, beültetve, akinek pedig vészeje nincs, ingyen kellene az államnak azt is adni.

Heves, Nógrád és Pestmegye felső részlein vannak közepes magas dombok, a melyek tressen, kopáran állnak. Miért? Hiszen ezeken teremne a legjobb bor! Tessék figyelemmel kísérni a Rajna vidékét, olyan helyeken létesítettek szőlő telepeket, hogy az embernek az esze megáll, ha felnéz rá. De a német ember leleményessége, akaratereje minden gátat legyőz.

Ezen a vidéken törzsgyökerez jó magyar emberek laknak, akik az államnak, a magyar eszmeinek leghathatóbb tényezői támaszai, ha ezeket pusztulni, veszni hagyjuk, ez nagy hazafiatalanság tőlünk. A kivándorlás itt még nem ütötte fel tanyáját, ne hagyjuk addig fajulni a dolgokat!

Megérdemli ez az ügy, amely sok sok ezer embernek ad kenyeret, hogy komolyan és ne csak egyes vidékekre kiterjedőleg, foglalkozunk vele, mert ez már országos érdeklődést költötte ki magát.

Mindenesetre hálásak lehetünk és reménytelen nézhetünk a jövő elé, mert úgy tapasztaljuk, hogy a földmivelségi miniszter szívén viseli a szőlősgazdák lét és élelét kérdését, és nemcsak papíron, de tényleg meg akarja valósítani azokat a szép és nagy ideákat, melyek remélni engedik, hogy a magyar szőlősgazdákra megvirrad még valaha.

Ész-e, vagy vak ösztön?

írta: Bársony István

Unos-untig vitákoztak már a tudósok és tudatlanok azon, van-e esze az állatnak, megvilág-e agyában n'ha-néha egy gondolat, tesz-e valamit öntudatosan is, avagy csak az ösztön vezérli? A tudósok azt mondják, hogy az állatoknak is van agya, ezen agyat is idegsejtek alkotják, kell tehát, hogy bizonyos öntudatosság az állatban is létezzék, kell, hogy tetteit az agy, az ész kormányozza. bár elismerik, hogy ezen agy s ennek működése nem pillezoit s hogy működése igen szűk térré szorítkozik. Mások azonban azt vitatják, hogy csak egyedül az ember az a magasabb lény, kit agyának működése vezérel, az állatot csak ösztöne kormányozza. Azt azonban, hogy ez az ösztön mi is volna félajdonképen, eddigelé senki sem magyarázta meg, mert az ösztönt a megzokással nem lehet egyenértékűnek venni, hisz az u. n. ösztön megnyilatkozik nagyon gyakran ott is, a hol megzokásról még szó sem lehet. Nem akarok e kényes tárgy felett vitába bocsátkozni, de feljegyzek ide egy igen érdekes esetet. Öntse el az olvasó, vajjon az ösztön, avagy az ész játszott-e a fenförgő esetben szerepet. A mult év tavaszán egy abaujtornam-gyki földbirtokos átküldött Zemplénmegyében 6—8 csikót, hogy sőgora birtokán legelőt kapjanak a nyáron át. A körülbelül 100 kilométernyire fekvő legelőig 12 vagy 13 községen hajtattak át a csikók. Nyárhosszat jó legelőjük volt, a melyen szépen dalmódtak. Elérkezett azonban az ősz, a legelő megapadt s a sőgor értesítette a tulajdonost, vitéssé már haza csikóit, a melyek a takarmány hiányában immár koplalnak. A tulajdonos éppen el akart küldeni a csikókat, amidőn egy lueskos reggel két darab nyakig sáros csikót lát a kapuja előtt. Szemügyre veszi azokat közeléből, s saját csikóira ösmer azokban, azokra t. i., a melyeket hat hó-

nappal előzőleg Zemplénmegyébe küldött legelőre. Csakhamar megérkezik a sőgor távirata is, hogy a csikók közül kettő elszökött s sehohsem lehet őket találni. A csikók tehát meg voltak az idegenbe addig, a míg jól ment sorsuk, míhelyt azonban koplalásra került a sor, visszaemlékeztek, pardon — megautta ösztönük, hogy otthon jobb sorsuk volt, s megtalálták az utat hazafelé, dacára 100 kilométer távolságnak, a 12 vagy 13 községen, s dacára annak, hogy e nagy utat életükben csak egyszer tették meg. En most igazán nem tudom, hogy az észnek vagy az ösztönnek tudjam-e be a dolgot, csak azt az egyet tudom, hogy ez a tény. Azt hiszem azonban a gondolkodó olvasónak nem sok idő kell annak az eldöntésére, hogy ez esetben u. n. ösztönnek, avagy az észnek jutott-e nagyobb szerepe. (Köztelek. Kovács Béla.)

II.

A hatvenes évek közepén történt, hogy a krasznabéltői ritkák cselitos végében vadásztam egyszer vadgalambra. Csak egy kutyánélkül mentem ki, inkább azért hogy a gyönyörű erdei utakon sétálgaszak, minthogy valami nagy kárt tegyek a bugó szárnyasokban. Egy dombtetőre értem, melyet meglehetősen sűrűség veit körül; déli felé mely patak vonult, vízmosás meredek széle látszott, előttem vagy 50 lépésnyire szép kis tisztás terült. Ledőltem egy fa alá s a verőfényes őszi levegőben addig álmodoztam, míg esteledni kezdett az idő. Éppen felakartam csihelődni, mikor mozgást hallottam a sűrűben s pár pillanat múlva egy fiatal róka ügögetett át a tisztáson. Messze volt, de hevem elragadtam s hirtelen odalöttem. A róka egyet vakkantot jelezve hogy meg van sörözve s elült a sűrűben, kulyam nem lévén, magam mentem utána, futottam hogy ne legyen ideje esetleg elbujni. Alig tettem huss lépést a sűrűben, megpillantottam, amint a száraz vízmosásba keservesen vergődött előre.

Nem volt magában. Közvetlenül mellette egy nagy keskeny pofaju róka ügögetett s izgottan kapkodott feléje; egyszer át is kapta, szájjával a derekát s néhány lépést tett vele a vízmosás talos oldala felé. Oda durrantottam a másik csővel is, de hibáztam. A vén róka erre folyton visszanevetgetve, kerekelt oldott s elült, én pedig lementem a meglőtt fiatal rókahoz, mely faradtan húzódt meg egy gyökér mögött. A lába volt szegénynek megöröztetve.

Abban a perczben, a mint agyon akartam csapni, hogy ne szenvedjen, tekintetem véletlenül a vízmosás árkára esett s megpillantottam a vért rókat, mely vagy ötven lépésnyirel kidugta a fejét egy darab agyag mögül, (teste többi részét elfődte a rög), onnan bámult rám. Megalapulva hogy kikerülje a ügyelmet.

Rögtön tisztába voltam vele hogy ez csak az anya róka lehet, mely a fiát félti s elhátarostam, hogy valamiképen meglessem, mit akar. Anélkül, hogy a kis rókában kárt tettem volna, lassan visszavonultam s a vízmosás úján lebujtam egy bokorban. Jó negyedórát vártam hiába, anélkül a sebesült rókán is erőt vett a bönulás, mert nem mozdult. Végre meg pillantottam a vén rókát, mely nyilegyenesen ngrott elő rejtkehelyéből, lefutott a fiához s pillanatil sem gondolkodva, a szájába kapta. Azután óvatosan, hogy minél kevesebb fájdalmat okozzon a sebesültnek, megindult vele.

Nem volt lelken, hogy még egy lövessel megháborítsam az anyai szeretet munkájában. Bizonyára vettem, hogy megakarja menteni s most vissz valami oduba. Haza ballagtam, sajnálkozva a szegény kis rókán, melynek szívemen kioltottam volna az életét, de amelyet csak így megsebesíttem s ezzel neki talán hosszas kínokat okozni igazán nem akartam.

Egy pár hét múlva megint azon a környéken barlangoltam s véletlenül még a fűbe lévedtem a sűrűbe. Egyszer csak rákadtam egy ró-

Hírek.

Kitüntetett főhercegnők. A király mint azt a hivatalos lap is közzé teszi Alice oszkánai nagyhercegnének s Izabella és Klórid főhercegnő O. Császári és kir. Fennlegelőnek Erzsébet rend nagykeresztjét adományozta.

Eljegyzés. Nagel Ottó, dömsödi állatorvos eljegyezte Diamant Julán kisaszonyt Aszódon.

A gödöllői nők Róna Józsefnék. A Gödöllői Erzsébet-szobor hölgybizottsága f. hó 6-án d. u. 5 órákor gyűlést tartott Gödöllőn, a városháza tanács termében Kapezy Vilmosné úrnó elnöklése alatt s elhatározta, hogy üdvözlőlevelet írjon, melyben Róna József szobrász művésze a gödöllői nők közszolgálatát szíveségből teljesen ingyen mintázza, habajk és köszönetük jeleit eljut koszorúval lépik meg a művészt. A koszorú elkészítésére bizottság küldött ki, melynek tagjai lettek: Kapezy Vilmosné, Garan Danilóné, Pirkner Ernőné és Ripka Ferenczné úrnók.

Cimerfordítás előtt. A miniszterelnök és a főrendiház elnöke közhírré teszi, a hivatalos lapban, hogy a Majthényi Mihály báró családja fiúgond Lóráld a kik a magvaszakadást tagadják, azt hat hónap alatt a főrendiház elnökehez vagy a belügyminiszterhez intézett és okmányokkal támogatott írásos nyilatkozatban bebizonyíthatják. E család egy-egy tagjának köztükben s szerepet játszott még a legutóbbi időben is.

Gimnasiunl majális Aszódon. Az aszódi gimnasiun tanuló ifjúsága f. hó 5-én a kisbágyi erdőben tartotta meg az idei tavaszi táncmulatságát. Csuf, esős időjárás közönlött be már kora reggel, ami sokáig nem tartott ugyan, s így a majáliszó diákok jó kedv, ragyogó kedély közepette, a szokásos cigánykísérettel, indultak meg az általuk díszesen elrendezett árnvas mulatóhelyre. Délután ismét esett ugyan egy keveset, de csaklan a kiderült az idő, s a szabadban mulatni vágyó közönség a szokottnál is szobb számban jelent meg. A táncz délután 5 óra tájban kezdődött s a késő éjjel utáni órákig tartott. Igen sikerült mulatság volt ez, melynek buzgó, kitartó rendezése Zubercz Pál tanár érdeméhez fűződik, kinek ugy a diákok, mint a résztvett közönség haláljok és elismerésök kifejezése mellett mondott köszönetlenn.

Tolvaj rendőr. Furesa esetről kell beszámolnunk olvasóink előtt. Tudvalevőleg Aszódon újévűtől a rendőrök száma megsaporodott, hogy a lakosság közbiztonságát annál inkább megszilárdítsák, azonban sajnosan kellett az ellenkezőt tapasztalunk. Bó bály János rendőr a helyett, hogy a közérdek szolgálatát pontosan teljesítette volna, az elmúlt napok éjjelén a község háza közös udvarán lakó községi főjegyző mellékelyiségeiben az ől szárnvas lakóknál tett látogatást, s mivel azok ijedültekben larmájukkal az őj esendjét habogattani kezéskerték, Bobály rendőr kötelességet végzendő, hivatalos hatalommal való visszaéléssel misem törődvé, 3-4 esendháborító tyuknak kitérte a nyakát s azon melegében ez alkalomra beszerzett társznájja belsejébe protegálta be őket. De Bobály az egyszer rajta vesztet, mert egyik társa észre vévén vakmerő művellet, jelentést tett a megkárosított tulajdonos jegyzőnél, aki Bobályt rögtön elbocsátotta és hiszskült, hogy megérdemelt méltó büntetésben is fog részesülni; mindamellett nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy községünk előjárósága a közbiztonság szempontjából miért alkalmas a község érdekeinek rovására ilyen holmi Mihászna Andrást!

Korcsmai betörés. Aszódon f. hó 4-én éjjel ismeretlen tetesek, valószínűleg községünkkel oly sűrűn látogató kóbor cigányok, a Taucsere felé korcsmai ajtaját feltörték. A ház nép éberségének köszönhető, hogy a betörők egyéb kárt nem tettek. Vajjon hol késtek a rendőrök az éji homályban?

Az aszódi. izr. népiskola tanuló gyermekerege f. hó 11-én tartja meg az majálisát a „Zöldfa-vendéglő” kerthelyiségében.

Új szakácskönyv. Le gu jabb kézi szakács eszükkrasz könyv. írta: Bolla Lajos. Ez a ezime egy jól összállított gyakorlati szakácskönyvnek, mely most jelent meg Aszódon a szerző kiadásában. Érdekes leírásokat találunk benne a különböző ételokről, levesek, főzelekek, sülték; delikát ételek, sütemények, torták, cukrok, fagyalok, befőttek s a különféle meleg italokról. A praktikus könyvet ugy a gazdasszonyok, mint a kezdők haszonnal forgathatják. Ára 2 korona. Megrendelhető a szerzőnél — Aszódon.

Leszavazott gymnasumi segély. Tudvalevő dolog, hogy Aszód érdemes képviselőtestülete a gymnasium addigi 600 ftos évi segélyét 800 ftóra redukálta. A határozat megemléstetésén, f. hó 1-én szombaton foglalkozott ez ügyvel a képviselőtestület s ismét magához méltó határozatot hozott, midőn megtagadta a gymna-

sium azon kérését, hogy azon csekély segélyt legalább ne évről évre, hanem egyszer s mindenkorra a jövőre is kiterjedőleg állandó évenkénti összegnek szavazza meg, mert így módon az nagyobb szolgálat az iskola ügyének.

Házasság. Balla Jenő hírlapíró társunk vasárnap délután vezette olárhöz a ferencvárosi plebiána templomban Balla Rózsikát. Az esketés szertartásán ott volt a „Kis Újság”, a „Budapest” és a „Hírcsarnok” szerkesztősége s a völegény hírlapíró társai és barátai is igen nagy számban jelentek meg.

Kisdudovó intézet felállítása. Péczel község képviselő-testülete egy kisdudovó felállítását határozta el s a nevelő intézet vezetésével meghízott tanítónó részére 200 korona segélydíjat szavazott meg évenkénti javadalmazással. A képviselő testület e tényével egy életően sürgős kérdést oldott meg; csak azon oly sokszor tapasztalt dologgal lehetne már egyszer s mindenkorra leszámolni, hogy az elfozadott s határozatba ment javaslatok ne huzodnanak el evék hosszú során át, méglen megvalósulnak. Ezen esetben még éppen sürgős eljárásra van szükség.

Halalozás. Mátray Ferencz József az az Almási örökösök Rákos-szentmihályi uradalmának intézője június hó 1-én 69 éves korában meghalt. Temeleső mult vasárnap délután volt Rákos Szentmihályon. A boldogultnak nagy része volt az Almási Pál telep megalapításában.

Felismert halott. Lapunk 21-ik számában írtuk volt, hogy a Rákoskereszturi állomáson f. évi május 16-án a sinék mellett egy eszméletlen állapotban fekvő embert találtak. Most kiderült, hogy az illető Skrabák Ferencz tatabányai születésű ötvenegy esztendő kuzankovács, aki szökési mániában szenvedett, halális szerencsétlenségének is ez volt az oka, hogy hazulról megszokotti s helyongasza közben elűtötte a vonat.

Közgyűlés. A péczeli függetlenségi körnek Tankó János elnöklése alatt a napokban — mint tudósítónk jelenté — reaktivált heves es mozgalmas lefolyású ülése volt a kör helyiségében. A pro es contra vélemények eredménye azon elhatározás lett, hogy a külsőben lévő képviselőválasztáson a part együttes erővel nagy mérvű agitációt fog kifejteni s a kiért érdemlegesen újra szervezni. Különbőben a gyűlés határozatait eddig bizalmas jellegűnek nyilvánította.

Elűlt pisztoly. Inesikó János 16 éves szolgalegény, gazdájának fegyverét tisztogatta az udvaron, amikor a pisztoly elűlt és a gazda leányát a kis három éves Szana Marit találta és rajta életveszélyes sérülést ejtett. A gondatlan szolgalegény ijedtőben megugrott.

ka-lyukra, melynek a körülötte lévő jelekről következtetve voltak lakói.

Szerencsés próbólak, gondoltam s felmásztam egy közellevő vadkörtefára, onnan vártam az alkonyatot, mikor a rókok mozogni keztek. Sokkal rövidebb ideig tartott, mint hittem, alig tíz percz múlva már kinyitja a lyukból egy róka. Rámérszettem a szememet asovány kis állatira. Nini! hisz' ez az én szomszéd róka! Még bizcent ugyan, de máskép kutyabágy. Nyomban utána elötermett az öreg róka is és elkezdte gondozni beteg kölykét; körülnyalogatta, megtisztogatta, a sebéit megvizsgálta s végül a meglegedés jelei közé kezdett játszani vele. Egyszerre rámondult mire a kis róka esendően lefeküdt. Az öreg behallagott a sűrűbe s alig öt percz múlva egy egerrel jött vissza, azt pedig odaadta anyanyi kölykének.

Az anya szívet még egy rókabán is tudom esdőlalni: nem bántottam őket. Ez a vén róka előbb hazalopta sebesült kölykét, azután otthon meggyógyította s most is taplálja, mert tudja, hogy magyarul gondoskodni alig volna képes. A rayasznak, kegyetlennek, alatomosnak híresztelt állat megmutatta, hogy olyan szíve van, a mely sok embernek válnék becsületére.

III.

A Szokndi erdőszegédnek volt egy öreg kopjaja, mely megszokta, hogy néha magában is vadászgasson az erdőben, de viszont parancsára engedelmösen otthon maradt olyankor is, mikor az erdőszegéd elment hazulról.

Az egész háznál mindenki lötőre verte a szegény kutyát, mert biz az megiette néha, hogy mitőn nem igen adtak neki enni, lopott. Ezel sok bosszuságot okozott a családsegének, melynek mindig nyitva kellett tartania a szemét, hogy el ne vesszen a hus a fuzekből.

Cenk Onucz Gyorgye, a kis kocsis volt hozzá jó, aki ha hídegl volt, behívta a vén Dongót magához az istállóba összefeküdtek, úgyaludtak s szalmán egymást melegítve, vigasztalva.

Onucznak majd mindennap volt valami utja, hol a mezőre ment székérről, hol a városba lóháton husert, hol pedig gyalog levelel ide vagy oda. Dongónak semmi köze sem volt ezekhez az utakhoz rá se hederített, ő csak az

iránt érdeklődött, a ki puskával járt-kelt, így hát sohase kísérté Onuczot.

Egyszer zimankos téli időben, mikor az ut esontá volt fagyva, valami hivatalos iratokkal küldte be Onuczot az erdősz a városba. Szekerem nem lehetett akkor járni, olyan rögös volt az ut így azután nem beldogult az ember a kemény kátyu közt, jó hosszú uton meg a falun túl is ugy kellett vezetni a lovat, míg kiért az ember a rétre ahol az erdőn át könnyebb volt haladni.

Onucz elindult, Mikor a falu végére ért, akkor elkezdett esni a hó. Ez bizony kellemetlen volt, mert csakhamar az ut sem látszott tisztán az egyforma fehérségben; szerencsés elég élesen kivált az erdő fekete körvonala s bár a hirtelen beborult ég hamar alkonyatra hajlott, mégis bizonyosra lehetett venni, hogy Onucz az egyenes erdei uton még idejében kiért az országutira, a honnan bakatva és vakon is könnyen észlehoz jut, mire besütetedik.

Most már rákattant úhí a lóra de még előbb pipára gyujt, gondolta. Kiesihott, hanem a szikra véletlenül a ló orrára pattant; attól a fázos állat megijedt, felre ugrott, s ezzel kirántotta a kantart az Onucz kezéből elkezdett vágatni az erdő felé.

A megrémült Onucz futott utána, a míg látta a fák közt egyre kibabla a ló nevét, hi, vogatta, de biz az nem mutatkozott többé. A szegény fu ketségbe volt esve; mi lesz vele, ha a drága ló elvész! Tűnődött: hogy merre menjen, s e közben egyszerre hallott valamit a nő megmondta neki, hogy merre ne menjen. Bent, az erdő mélyében egy vén farkas ordítása bugott, dangott.

Onucz csakhamar hátra fordított neki s indult visszafelé; már sötétedett s lepten nyomon nyestelhetett. Botorkálása közben egyszerre azt vette észre, hogy nem ősméri a helyét, a hol jár, nem tudja, kifelé melyre az erdőből, vagy mindig beljebb halad. Alig volt több tízenhet évesnél s így a legényes bátorság csakhamar megázult benne. Nagyon megijedt, most már az életét is féltette, leborult a hóra s elkezdett olálhul imádkozni.

Egyszerre csak lefordó lehetetet érzett a nyakan s valami megnyalta a képét.

— Jézus Maria! ordított a boldogtalan fu s majd megszokadt a szíve rémületében; azt hitte, hogy ott van már a farkas.

Pedig csak Dongó volt. Az öreg Dongó, a a melyel javában kötekedtem az erdősz udvarán, mikor egyszerre esik lóra, a hogy a ló melet az imént Onucz elvezetett, tajtékhal földve rohan haza, Dongó is észre vette a magános lovat s valósággal látszott rajta, hogy mennyire meg van önközve. Nem törődött többé velem futott az istállóba, a konyhába, a faszélszerbe mindenütt kereste Onuczot. Mikor meggöződött róla, hogy nincs sehoh, felnért az égbe s hosszasan vonított, azután lecsapta az orrat a földre, megkere-te azt a nyomot, a melyen Onucz elindult es sebes vágatva elrohant rajta. Hiába kiabáltunk utána, ment, mint a szélvész a jó barátja után, a kiért aggódott.

Meg is találta az erdőben, imádkozva. onnan aztán haza vezetve, szépen, nem engedte, hogy elveszssen, megfagyjon, megegyék a farkasok.

Hát nem volt ennek a kutyának hallás jü szíve, és anyja esze, hogy sok protekzius hivatalnok megírjvelhetne? Ő tudta, hogy bajnak kell lenni, mert a ló magában jött haza, vágatva, felnyergelve. Elindult hát, hogy segítsen azon, a ki jó szívet volt hiszá. És segített is rajta. Vajjon hány halálan embernek adhatna példát ez a kutyá? De nem is bántotta többet senki, ki volt adva ezentúl a reides ebéd porzó minden magyra, ugy, hogy nem kellett többé lopnia, mégis jól lakhatott.

És Dongó soha, de soha nem lopott többé; nemcsak jó szívé, de becsületes is volt attól fogva.

IV.

Ganázoson is az a szokás, a mi a legtöbb faluhelyen, hogy este kihajítják a lovakat legelőre s a ménestre egy pár kis kocsis ügyöl fel éjente.

Luda-er Sandor volt kedves professzoromtól látogattam meg ott kis fu koromban, a hatvanas években s a legfőbb mulatságom az volt, hogy este kimeletem én is a kis kocsisokkal lóháton, azután visszastóltam a faluba gyalog.

Az új ügyvéd Gödöllőn. Ujszászy Imre ügyvéd irodáját f. évi július 1 napján Gödöllőn, a Szepessy féle házban fogja megnyitani. Az új ügyvéd iroda vezetője Nagy György ügyvéd felölt lesz aki ismerősünk miután hazamosabb ideig lakott Gödöllőn s mint az arany ifjúság tevékeny és a közügyekkel szívesen foglalkozó tagja általános kedveltségnek örvend a nép közt, úgy mint Gödöllő társas életében.

Meglopott munkások. Több turai munkás dolgozik a kartali határban levő téglátelegőben, kik ugyanott az épített barakban vonják meg magukat. Még ezeknek a földhöz ragadt szegény munkásbereknek a rongyaira is ácsingóztak valami gazember s mikor pünkösdi más napján haza mentek Turára, feltörték a barakot és onnan mintegy 60 korona értékű ócska ruhát loptak el. A nyomozás ez ügyben még eddig eredményre nem vezetett. Valószínűleg kőbor cigányok követték el e gyaloglás tettet.

Verekezés Verseghen. Korecz János versegi lakos békesen beszélgetett az utcán Kalmár János szomszédjával éjjel egy 11 óra tájban, mikor Kis Joakhim, majd Farkas Mihály versegi lakosok is odaérkeztek hozzájuk. Alig érkezett oda Farkas Mihály, azonnal neki ment Korecz Jánosnak és minden szó nélkül megütötte azt fokosával úgy, hogy az meglepetésében védekezni sem tudott támadója ellen. A súlyosan sérült ember azután bevezetett lakásába és csak így menekült meg a további inzultus elől. A tettes azóta eltűnt Versegről és bujdosik. Vajjon mikor honosodnak már meg egyszer Versegen a szelidebb erkölcsök?

Betörés Pta. Szt. Mihályon. Fajta József m. kir. honvéd tábornok Pusztai Szent Mihály villájában a múlt héten meg nem látható időben betörők jártak s azt valószínűleg kifosztották. Elvittek onnan minden elvihetőt: ágymatracot, paplant, lehneműt női és úri ruháment, szóval mindent ami kezük ügyébe esett összesen mintegy 700 korona értékben. A rákos keresztúri csendőrség ezen bonyolódott ügyben igazán szép eredménnyel vezetve be a nyomozást és ki is derítette a tetteseket Weisz Károly budapesti kereskedő Makdy Istvánné, a villa házmesternője és Makdy Pálné sz. Vojacsok Róza pusztai szent mihályi kútnester neje személyében, akik most a büntető bíróságnak ádatadnak. Érdekes a dologban, hogy e szűvevényes bűnpörben több környéken lakó jó hírű kereskedő neje és családja is kompromittálva van orgazdaság miatt, kik a lopott dolgokat olcsó pénzen megvették a tolvajoktól. Így Weisz Nánán, Weisz Abrahamán, Siplát Lipotné, Weisz Fani és Weisz Róza pusztai szent mihályi lakosok kik ellen orgazdaság miatt tételt feljelentés.

A szomszéd kis kocsisán. [valami Ganz Herman nevű sváb fiún mindennap megbotránkoztunk, mert nagyon kegyetlenül bánt a lovakat, ütötte, verte szegényeket s mikor béklyóba tette, úgy megkötötte a lábait, hogy a vérkeringés is megakadt bennük.]

Az egyik kanczát különösen sokat ütötte, hanem a kis csikót is. Le sem írom azokat a barbárságokat, a miket elkövetett, de egy kegyetlen indiántól is sok lett volna. Égő taplót dugni például a ló felébe, az neki a legszeledebb tréfái közé tartozott.

Egy éjjel erre a kis kocsisra került a sor, hogy kint maradjon a lovakal. Almos rest kölyök volt nagyon, s alig, hogy kieresztette lovat, rögtön lefeküdt a gubájára s aludt mint egy medve.

En akkor egy kicsit tovább találtam kint maradni, hallgattam az egyik pásztorfeűt, tilmakozott. A lovak ott járkáltak, legeltek körülötte s így fel sem tűnt, hogy a sokat kintzott kancza legelés közben a gubán alvó kis kocsisához közeledett.

Mikor odaért, olyan dolog történt, a mit soha életemben sem fogok elfelejteni, de azt hiszem, hogy a többiek sem, a kik látták. A különben jámbor kancza egyetrandult s kiegyenesedett, mint egy csütaló; horkant úgy nagyot, hátracsapta a füleit, hirtelen megcsipte a fiu hatát a fogával s mikor Hesman kiromkodva tápáskodni kezdett, a dühös kancza nyertive megfordult s úgy rugta foba, hogy menten szétrepedt a koponyája. Azután folyvást nyertive és hiva csikáját, huzanyargalt.

Irtóztató boszút állott a sok bántalomért, valószínűleg rálesett a jó alkalomra, de akkor is előbb fölkelte a fiut, mintha azt akarta volna, hogy a rozslakú gyerek tudomást vegyen arról, hogy „ki” bünteti meg.

Pedig ez a kancza olyan jámbor állat volt máskor, hogy a szomszéd apró porontyfi folyvást játszadozott vele az istállóban.

Az adóügyi jegyzői állás szervezése. Pécel nagyközség képviselő testülete meg a múlt hónapig rendes közgyűlésén szervezte 1400 koronára évi dotációval az adó ügyi jegyzői állást melynek ideiglenes vezetésével Ruzsinszky Pál h. jegyzőt bízta meg. Ez állás betöltése szeptember hó végén tartandó gyűlésen fog megtörténni. Lassan már folynak is a korteskedések az ezen állást elnyerni óhajtok körében. Komoly felölt azonban csak egy van: Pécel község helyettes jegyzője Ruzsinszky Pál.

A pécezi tűzoltók új ruházata. A pécezi önkéntes tűzoltó egyesület — mint levelezőnk írja — egyik ülésén elhatározta, hogy a jelenlegi egyenruhát egy tetszetősebb, tartósabb színűvel fogja felcserélni, ami megtörténvén bizony nagyobb arányú kiadásba vitte az amúgy is nehéz anyagi viszonyok között, a nagy közönség általános közönyével küzdő humánus czélú testületet. Az egyesületnek a múlt vasárnap megtartott nyári mulatsága — mint rendszeren minden évben — ugy az idén sem sikerült. Minek egyedüli oka az, hogy a testületben tisztán csak az iparos osztály van képviselve.

Iskolai könyvek terjesztése. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter rendeletet bocsájított ki, amely igen alkalmas arra, hogy az iskolai könyvek terjesztéséhez hozzájáruljon. A miniszter általános elvként kimondta, hogy mivel az ország legtöbb helyiségében nincsenek könyv vagy papírkereskedők s csak szatócsok vagy vegyeskereskedők vannak akik a lakosság népiszkolai tankönyv szükségleteit is fedezik, s mert a népiszkolai tankönyvek beszerzésének megkönnyítéséhez fontos kulturális szempontok is fűződnek mindezeknél fogva ott, ahol lehetséges, vagyis mindenütt, ahol könyvkereskedő nincs letelepedve a szatócsok és vegyeskereskedők külön iparigazolvány nélkül is foglalhozhatnak népiszkolai tankönyvek elirustásával, ellenben oly községekben, ahol könyvkereskedő van, más kereskedő csak külön iparigazolvány alapján tizheti a tankönyvek elarustását.

Tolvaj vendég. Szabó Ferencné szűl: Balog Mária rákoskeresztúri lakos vízitbe volt Posta Györggyel a Munkás Otthonban. Kedélyesen töltötték el az időt s csak mikor vendége eltávozott vette észre Posta György, hogy néhány apróbb s értékesebb tárgya mint például 2 ezüst gyertyatartó stb hiányzik. Az esetet a csendőrségnek feljelentvén, az nyomban felkereste a gyanusítottat ki he is ismertette. Az eset feljelentetett a bíróságnal.

2785 sz. tk 1901. Érk. Apr. 13-án Husz Dánielnek Braun Dániel elleni vjhajtási ügyében.

III. Árverési hirdetmény kivonata. A gödöllői kir. bíróság, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Husz Dániel vjhajtónak Braun Dániel ugy is mint kiskoru Ecker József, Braun Dániel János és Pál gyámja végrehajtást szenvedő elleni a vagyonközösség megszűntetése s jár. iránti vjhajtási ügyében a gödöllői kir. bíróság területén lévő Iklad község határában fekvő s az iklad 133 sz. tkvi. betétben 24 részben Husz Dániel 1/4 részben Braun Dániel s 1/4 részben és egymás közt egyenlő arányban kiskoru Ecker József kis kuru Braun Dániel kis kuru Braun János és kiskoru Braun Pál nevéen álló A + 1 sor 126 hrsz. ingatlanra és az azon épült 65 és 66 ö. i. sz. házra 800 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban továbbá az ugyanottani 223 sz. tkvi. betétben a fentebb már felhírtetett arányban s ugyanazok nevéen álló A + 1 sor 127 hrsz. ingatlanra 200 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban a vagyonközösség megszűntetése tekintetéből végrehajtási árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901 évi július hó 9-ik napján d. e. 10 órákor Iklad község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. 60. te. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. lg. min. rend. letben kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiállított kezébe letenni, avagy az 1881. 60. te. 170 §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Gödöllőn a kir. bíróság mint tkvi. hatóság 1901. április 21-én.

(P. H.) Ströbl s. k. kir. albiró.

1154. 1901. tk. **Árverési hirdetményi kivonata.** A gödöllői kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Husz Dániel Károly végrehajtónak Ördög Ignác vjhajtási szenvedő

elleni 512 kor. 40 ö. tőkekövetelés és jár iránti vjhajtási ügyében a gödöllői kir. bíróság területén lévő Tura község határában fekvő a turai 1610 sz. betétben A + 1 sor 895 l. hrsz. a. foglalt ingatlanból és az azon épült, de teleknyilvileg még fel nem tüntetett házból Ördög Ignác fele rész illetőségére 1078 kor. ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901 évi június hó 24-ik napján d. e. 10 órákor Tura község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881 évi LX. te. 42-ik §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában s egyéb ig. minisztr. rend. letben kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiállított kezébe letenni, avagy az 1881 LX. te. 170 §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gödöllőn, 1901 évi április hó 1-én.
A kir. bíróság, mint tkvi. hatóság.
Ströbl s. k. kir. albiró.

1062. szám. tkvi. 1901. Érk. február hó 16-án **Árverési hirdetmény kivonata.**

A gödöllői kir. járásbíróság, mint teleknyilvileg közhírré teszi, hogy Pécel községi hitelszövetkezet végrehajtónak, néhai Villás Lászlóné szűl: Farkas Mária örökösai: Villás László, vagyis mint a kiskoru örökösök Villás József, László és Jolán törvényes gyámja és a Dr. Léavy Zsigmond ügyvéd, mint ügydönök által képviselt ismeretlen örökösök végrehajtást szenvedő elleni 549 kor. tőkekövetelés és járulék iránti végrehajtási ügyében a gödöllői kir. járásbíróság területén lévő, Pécel község határában fekvő, a pécezi 687. számú tkvi. betétben Farkas Mária férj: Villás Lászlóné nevéen álló a I. 1. sor 1113/8. hrsz. alatt ingatlanra és az azon épült, de teleknyilvileg még fel nem tüntetett házra 1024 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi július hó 1 (első) napján d. e. 10 órákor Pécel község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. 60. te. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rend. letben kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiállított kezébe letenni, avagy az 1881. 60. te. 170 §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gödöllőn, 1901. évi április hó 11-én.
(P. H.) Ströbl s. k. kir. aljárásbiró.

V. 5409 számhoz 1900. **Árverési Hirdetmény.**

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a gödöllői kir. járásbíróság mák 1900 évi V. 5409 számú végzésével Dr. Rosenfeld Sándor ügyvéd által képviselt Betteisheim Gyula felperes részére Derzbach Pál alperes ellen 210 kor. — fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 800 kor. — fill. becsült ingóságokra a fentidézett gödöllői kir. járásbíróság fenti számú végzésével az árverést elrendeltvén annak felülfoghatóság követelés erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Czinkotán leendő megtartására határidővel 1901 évi június hó 10 napján délután 3 órára tizetik ki mikor a bíróság lefoglalt Marschal féle 4 lövegű gőzmozgony s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárán alól is el fognak adtni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követeléseit megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, előbbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Gödöllőn, 1901 évi május hó 29 napj.
Böhl Ambrus s. k.
(P. H.) kir. bír. végrehajtó.

Tűz és Jég

1-5

biztosítások legelőnyösebben a „Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság”-nál köthetők.

Helyi képviselőt.

Bővebbet lapunk kiadó hivatalában.

Harminez év óta fennálló

pék üzlet

1-2

Turán, (Pest megye) f. é. július 1-től hasznos berbe kiadó.

Bővebbet Korsós Andrásnál, Tura.

Eladó!

Gödöllön a Fácánosban, a vasúti állomás közelében egy két utcára nyíló 1338 négyzet öl területű négy külön telekre felosztható

villa telek

oleső áron szabad kézből eladó.

A tulajdonos ezíme a kiadóhivatalban.

Elkán Oszkár Brest V., Lipót körút 18

Építő anyagok:

mész, gipsz, portlandi és román cement, fali téglák, tető fedlemez, kátrány, sodrony szövetek és kerítések, szürös sövény sodronyok, kehlheimi-

keramit-

metlahi és

cement lapok.

Tűzálló chamotte téglák, chamotte agyag és chamotte liszt.

Mint különlegességek:

oppelni portland cement agyag és cement esővek és kőmenny feltétek, mindenkor jutányos árban és legjobb minőségben kaphatók.

Betonirozásokat, kövezéseket, valamint granit-teraszó munkákat jutányos ár mellett elvállalok. Költségvetés 42-49 ingyen.

Elkán Oszkár

Budapest, V., Lipót körút 8.

Megrendeléseket a gödöllői nyaralómban (Ginella utca 68.) is szívesen átvesszek. Mel a szakmába vago felvilágosításokkal is készséggel szolgálók.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Václai-körút 68. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 3/4, egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré cséplők, tisztító-rostálók, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szetkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrő-malmok, egyetemes asztli-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékét kérésre ingyen küldetünk.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

KURAS PÁL temetkezési vállalata
ASZÓDON.

Elvállal mindennemű temetések rendezését leggyyszerűbbtől a legelegánsabb kivitelben. Állandó raktárt tart mindenféle koporsókból. Érc, keményfa, fényezett fenyőfa-koporsók minden nagyságban.

Szoba behuzatok, ravatal felállítás, személyzet dísz-egyenruhában fákllyával díszes gyászkoest.

Temetések 100 koronától 1000 koronáig. — Megrendelések vidékre is olcsó áron elfogadtatnak.

Gyászjelentések egy óra alatt szállítatnak. 19-52

Saját készítésű díszes és egyszerű polgári bútorok kaphatók a legolcsóbb szabott árakon Aszódon, Kurás Pál épület- és műbútor-asztalosnál.

SZALAY V. vendéglője és kávéháza
az „ARANY SASHOZ”
GÖDÖLLŐN, a Ferencz József téren.

Értesitem a t. közönséget, hogy Gödöllőn a Ferencz József téren levő „Arany Sashoz” címzett vendéglő és kávéház helyiséget 1901. május 1-én átvettem s azt a kor követelményeinek megfelelőleg újonnan berendeztem.

Kitűnő magyar konyha. Balatonvidéki asztali és palack borok. Magyar pezsgők. Részvény sör.

Minden vasárnap nagy zene-hangverseny.

NYARI KUGLIZÓ.

Jó kiszolgálás. Szobák beszállásra kaphatók. Olcsó árak. Számos látogatást kér. Szalay Vince, vendéglős és kávé.